Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena: *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Dannaberg*; în Budapesta: *A. V Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner.*
Prețul inserțiunilorŭ: o seria garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care di
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ' și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 218. Brașovŭ, Lunĭ, Marțĭ 4 (16) Octomvrie 1888.

Nou abonamentŭ

la

„GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Octomvrie 1888 st. v. s'a deschisŭ nou abonamentŭ la care invitămŭ pe toțĭ amicii și sprijinitorii fóiei nóstre.

Prețulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ 3 fl.
pe șése lunĭ 6 fl.
pe unŭ anŭ 12 fl.

Pentru România și străinătate:

pe trei lunĭ 10 francĭ,
pe șése lunĭ 20 francĭ,
pe unŭ anŭ 40 francĭ.

Abonarea se póte face mai ușorŭ și mai repede prin **mandate postale.**

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arĕta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

Brașovŭ, 3 Octomvrie v.

O sfințire de biserică nouă, o inaugurare de localŭ nou de școlă trebue sĕ ne bucure din punctŭ de vedere alŭ umanitățiĭ și alŭ progresului și când se sĕvêrșesce la străinĭ. Noi nicĭ că suntemŭ așa de egoiștĭ ca sĕ ne bucurămu numai când se sfințesce o biserică nouă românéscă orĭ când se inaugureză unŭ localŭ nou de scólă românéscă.

Ne bucurămŭ când vedemŭ unŭ asemenea progresŭ, pentru că în biserică găsesce omulŭ mângăere sufletéscă, în scólă lumină sufletéscă.

In tóte părțile lumii, la ocasiunĭ de acestea persónele fruntașe carĭ asistă le esemenea ceremonii se ferescŭ în vorbirile lorŭ de-a aduce biserica și școla în legătură cu politica, și cu atâtŭ mai puținŭ cu o politică șovinistă într'unŭ stat, unde nu esistă o singură națiune, ci atâtŭ de mutte naționalitățĭ ca la noi.

Șoviniștii ungurĭ însĕ, precum în tóte întreprinderile lorŭ, așa și în punctulŭ acesta facŭ escepțiune de neamurile culte europene.

S'a înauguratŭ unŭ nou localŭ de școlă în Deva și s'a bĕutŭ pentru *spiritulŭ naționalŭ maghiarŭ.*

Ar fi avutŭ înțelesŭ sĕ se goléscă pahare pentru spiritulŭ naționalŭ maghiarŭ, décă s'ar fi înauguratŭ unŭ localŭ de școlă într'unŭ comitatŭ curatŭ maghiarŭ orĭ într'o Maghiariă, décă ar esista.

Dér la Deva, în centrulŭ unui comitatŭ aprópe esclusivŭ românescŭ, a vorbi la înaugurarea unei școle, fiă și ungurescĭ, de spiritŭ naționalŭ maghiarŭ, însemnéză a accentua, că menirea școlei e în prima liniă de caracterŭ politicŭ, și numai în a doua liniă menirea ei este luminarea poporului.

Și într'adevĕrŭ, de câte-orĭ e vorba de a se deșchide o școlă ungurésca într'unŭ ținutŭ românoscŭ, celŭ dintêiu țelŭ ce-lŭ au în vedere cortrarii noștri, este de a face din scólă unŭ instrumentŭ în serviciulŭ politicei de maghiarisare.

Ne-aducemŭ aminte, că încă rĕposatulŭ ministru ungurescŭ Trefort, vorbindŭ în dieta ungunéscă cu ocasiunea desbaterilorŭ asupra bugetului instrucțiunei, când s'a adusŭ la ordinea dilei școlele ungurescĭ din Deva, a accentuatŭ, că acestea au menirea de a lăți spiritulŭ naționalŭ maghiarŭ în. comitatulŭ Hunedórei.

Adĭ vine unŭ șovinistŭ și spune acelașĭ lucru, fără sĕ fiă desaprobatŭ, căcĭ mesenii ciocnescŭ paharele pentru întărirea spiritului naționalŭ maghiarŭ.

Li se spune adecă Românilorŭ din Uniădóra, că în noua școlă ungurésca are sĕ li-se înfiltreze copiilorŭ lorŭ, nu spiritŭ luminătorŭ, ci unŭ spiritŭ anti-românescŭ.

Bine și consultŭ ar fi, décă copii românĭ ar fi ferițĭ de-a călca pragulŭ astorfelŭ de școle.

Dér décă totușĭ sórtea le-ar fi atâtŭ de vitregă, încâtŭ sĕ nu le pótă ocoli, atuncĭ părinții sĕ fiă cu băgare de sémă la apucăturile și spiritulŭ cu care se 'ntorcŭ copii lorŭ din scóle de acestea acasă, și de vorŭ observa că suntŭ nerománescĭ, sĕ facă ca copii lorŭ sĕ se scuture de ele când vorŭ trece peste pragulŭ casii, precum se scutură călĕtorulŭ de prafulŭ orbitorŭ și 'năbușitorŭ alŭ drumului.

Căcĭ ce Românŭ nu scie ce înțelegŭ șoviniștii prin lățirea spiritului naționalŭ maghiarŭ și întărirea lui într'unŭ ținutŭ atâtŭ de românescŭ?

Deschidă'șĭ Românii uniădorenĭ ochii'n patru și sĕ nu uite că dușmanii lorŭ le-au pusŭ gândŭ rĕu.

Sĕ urmăréscă tóte actele lorŭ și sĕ întêmpine cu bărbățiă orĭ-ce încercare dușmană d'a se săpa mormêntulŭ românismului din acel ținutŭ.

DIN AFARA.

Pressa italiană consacră *visitei împĕratului* germanŭ *articulĭ însuflețițĭ*, mai multe foi au apărutŭ cu portretulŭ împĕratului. Fóia conservatóre „Temps“ dice: „Impĕratulŭ va fi în Roma motorulŭ unorŭ marĭ schimbărĭ. O credință mai bună bate la pórta Vaticanului și strigătulŭ după reformă rĕsună sub bolțile lui. Italia represintă în Roma nu numai o națiune unită, ci și cultura redobêndită și o liberare nu numai a ómenilorŭ, ci și a consciinței.“ „Opinione“ scrie: „Două popóre se sĕrută frățesce în Roma și-șĭ sigileză alianța lorŭ în numele unui principiu alŭ dreptului modernŭ, care întrecutŭ a fostŭ în picióre și care și adĭ e negatŭ de biserică.“ „Popolo Romano“ dice: „Impĕratulŭ Wilhelm nu scobóră Alpii ca sĕ ajungă la coróna, capulŭ sĕu e sfințitŭ prin voința poporului sĕu, nu mai are nevoiă de ungerea Papei. Roma aparține Italiei. Aceste marĭ evenimente trebuescŭ apĕrate cu orĭ-ce prețŭ. Alianța Italiei cu Germania va dice lumei: Evulŭ mediu a trecutŭ pentru totdéuna, Italia și Germania respectă pe orĭ și cine și apĕră pacea. Vai de acela, care o va tulbura!“

*

Mergerea împĕratului germanŭ Wilhelm la *Roma* n'a rĕmasŭ neturburată. Nu-i vorbă, strigăte ostile nu s'au auditŭ, dér s'au făcutŭ *demonstrațiunĭ antigermane* împărțindu-se la trecerea împĕratului pe strade o mare cantitate de hârtii micĭ, care aveau inscripțiunĭ: „Traiască Francia! Trăiască Alsația-Lorena! Trăiască Trientulŭ și Triestulŭ! Josŭ alianța triplă!“ De asemenea când împĕratulŭ Wilhelm s'a dusŭ sĕ visiteze pe Papa, s'au mai aruncatŭ alte hârtii cu inscripțiunĭ antigermane. Alte manifestațiunĭ antigermane s'au făcutŭ séra în fața Quirinalului. Polițía și trupele au trebuitŭ sĕ intervină, făcêndŭ arestărĭ numĕróse. Intre arestațĭ se află d-lŭ Albani, directorulŭ unui diarŭ republicanŭ-socialistŭ, și unŭ băiatŭ, carĭ împărțeau astfelŭ de hârtii cu cuvinte irredentiste italienescĭ și, franțuzescĭ. Se semnaléză și o demonstrațiune a studenților, carĭ au cerutŭ sĕ se dĕrîme pórta triumfală, prin care avea sĕ trécă conductulŭ.

*

FOILETONULŬ „GAZETEI TRANSILVANIEI.“

(1)

NIȚĂ DRAGĂ.

Schiță din viéța unui muncitorŭ.

Și Niță Dragă a mersŭ într'o tómnă în Poiana, căcĭ era escursiunea băețilorŭ dela școlă; elŭ nu merse însĕ ca sĕ-șĭ petrécă, ci bietulŭ hamalŭ ducea în spate butoiașulŭ studenților pentru câte-va băncuțe de banĭ.

Niță avea numele „Dragă“ și tocmai acésta arăta iubirea de care se bucura pretutindenea. „Dragă Niță, ce'mĭ cerĭ sĕ ducĭ butoiulŭ ăsta? Dragă Niță, ce-'mĭ cerĭ sĕ ducĭ saculŭ ăsta?“ dicea unulŭ séu altulŭ, ér bietulŭ omŭ rĕspundea scurtŭ și cerea așa de puținŭ, încâtŭ nimenea nu se tocmea cu elŭ, și astfelŭ din vorba lumei rĕmăsese cu numele „Dragă.“

Era pe drumŭ cu butoiulŭ în spate.

„A ostenitŭ bietulŭ!“ dicea unulŭ, „e multŭ până în Poiana!“ dicea altulŭ, când îlŭ vedea odihnindŭ, ér sĕrmanulŭ omŭ mergea în calea sa fără sĕ rĕspundă vre-o vorbă. Trecuse Tocilele și după ce zăbovì puținŭ pe unŭ bolovanŭ, ce se afla în capulŭ satului lângă cârciuma lui Tilocŭ, plecà înainte și așa pe la nouă césurĭ ajunse la Bisericuță, o stâncă măricică cum urcĭ pe Oabĕnŭ. Aci se odihnì puținŭ, îșĭ scóse pipa din gură și privea la calea, ce o făcuse.

„Când ar cădea de a dura butoiulŭ!“ îi trecù prin minte, rîse îșĭ scóse bełica cu tutunŭ din șerbarŭ, îșĭ scuturà pipa de cenușe și de scrumŭ, o umplù, scăpărà și o aprinse.

Se vedea Brașovulŭ, se vedea cetatea, și Niță Dragă par'că rîvnea sĕ fiă acolo, căcĭ orĭ cum, totŭ mai lesne duce omulŭ în spate décă nu este suișŭ. „Era mai bine, décă rĕmâneam în cetate!“ gândea elŭ în sine, déră iute îi trecură gândurile, căcĭ lumea curgea și lumea îi da zorŭ sĕ plece. „Dumnitale ți-e lesne“, grăia atuncĭ Niță în glasulŭ sĕu grosŭ și cam răgușitŭ, „dér ean sĕ ducĭ în spate butoiulŭ că te-așĭ vedea eu cum ai sui Oabĕnulŭ.“

După mai multe vorbe audite se ridicà în cele din urmă dela pămêntŭ, îșĭ aședà hainele pe trupŭ și privea la butoiu. Strînse din dințĭ și strînse atâtŭ de tare, încâtŭ îi crepà țeva pipei. „Cum te-ai mai duce de vale când te-așĭ rostogoli“, dise elŭ în sine și totŭ elŭ se întórse și grăi: „Asta n'o facŭ, căcĭ eu m'am tocmitŭ cu ómenii.“ Ișĭ mai purtà apoi puținŭ ósele în drépta și în stânga și în cele din urmă se puse josŭ lângă butoiu, aruncà funia pe din dĕrĕtulŭ lui, cuprinse butoiulŭ cu ea, se incrosnià bine, se opintì odată, se ridicà, și picurĭ de sudorĭ îi umplură fruntea.

Merse înainte până în Capulŭ Poienei și aci se descrosnià.

Capulŭ Poenei, față de Brașovŭ, este unŭ platou întreruptŭ de micĭ coline, plinŭ de tufe de alunŭ, printre carĭ ți-se perde vederea uitându-te în spre apusulŭ sórelui. In drépta pădurii, mai încolo, munțĭ negri coperițĭ cu bradŭ și icĭ-cólea printre arborĭ, în tocmai ca o știrbitură la dințĭ, se vede câte o stâncă pleșuvă coperită cu muschiu verde.

Niță se odihnea și nu admira nimicŭ Elŭ era dedatŭ cu aceste locurĭ și era multŭ mai rosŭ de căratulŭ în spate, decâtŭ ca sĕ-'șĭ desfăteze ochii uitându-se la frumósele nimicurĭ. Elŭ se cugeta sĕ ajungă mai degrabă, sĕ-'șĭ ia cele trei băncuțe, sĕ trăiască puținŭ bine și sĕ se întórcă acasă.

Pornì mai departe, trecù Engelulŭ, se adăpà din „Ștubei“ și pe la 11 ajunse cu butoiulŭ la „Țîpu lui Meșotă“, unde îi eșiră înainte băeții de școlă și-lŭ primiră cu mare alaiu.

Șesulŭ dela Țîpu lui Meșotă era ticsitŭ de lume de par'că era unŭ têrgŭ. Icĭ era mésa dascălilorŭ, dincolo era tinerimea și în tóte părțile bîjbăia loculŭ de lumea adunată, care 'șĭ petrecea în cântece și 'n jocurĭ ca sĕ-șĭ uite de nĕcasurile dilei. Rărișteа tufelorŭ de alunŭ lăsa sĕ se vadă omŭ pe omŭ, deși fumulŭ din miile de focurĭ aprinse umbla sĕlbaticŭ prin aerŭ și par'că se întrecea spre a se unì în vĕzduhulŭ nemărginitŭ.

Niță nu-'șĭ bătea capulŭ cu petrecerea, elŭ bietulŭ era obositŭ și astfelŭ îșĭ căuta odihna, ca mai apoi sĕ se întórcă acasă.

*

Era pe la dece óre séra.

Nevasta lui Niță, când șĭ-a vĕdutŭ bărbatulŭ d'abia d'abia i-a deschisŭ pórta. „Nu puteai venì mai curêndŭ?“ dise ea mĕsurându-lŭ cu ochii de susŭ până josŭ.

Casa lui Niță, séu spunêndŭ dreptŭ, casa leichii Păuni a neveste-si era lipită de Cósta Prundului, era potŭ dice vîrîtă în Córtă, căcĭ pentru a'șĭ face o curticică, câtŭ sĕ încapă o crosnie două de lemne

Foile vienaze scriu articulî fórte aspri contra Bulgarilorŭ, carî agitéză cu atâta violenţă *cestiunea macedonénă.* „Neue freie Presse“ avertiséză pe Bulgarî sĕ se feréscă d'a apropia fitilulŭ de magazinulŭ cu prafŭ, care le-arŭ puté căşuna celŭ mai mare rĕu. De asemenea „Fremdenblatt“, combătêndŭ aspiraţiunile panbulgare, ḑice că nicî o putere nu va sprijini asemenea tendinţe, carî suntŭ contrare tractatului din Berlinŭ.

*

Din *Irlanda* se relatéză despre o mare întrunire poporală, ţinută la Tippary. Aci au vorbitŭ cincî deputaţî ţinêndŭ discursurî înfocate în contra asupriţilorŭ Englezî. D. Dillon, care a eşitŭ acum de curêndŭ din închisóre, s'a scusatŭ printr'o scrisóre că nu póte să ia parte, dér a învitatŭ adunarea sĕ esecnte iérna acésta o mare lovitură pentru libertatea Irlandei; totŭ astfel a fostŭ şi limbagiulŭ celorl'alţî representanţî parlamentarî. D. I. O'Connor a învitatŭ adunarea d'a dreptulŭ să ia pe duşmanŭ la ochiu şi sĕ întrebuinţeze arma de boycottagiu. D. Condon a declaratŭ, că au trecutŭ timpurile d'a mai ţiné discursurî. Acum, fie-care duşmanŭ alŭ causei naţionale trebue tratatŭ ca atare. În fine d. Tanner i-a întrecut pe toţî. „Cu hoţii de drumŭ şi de codru trebuie sĕ procédă omulŭ cum a făcutŭ sfântulŭ Patricius cu bróscele şi cu şerpii. Şurupulŭ boycottagiului trebue strînsŭ mai bine“.

Sasii şi guvernulŭ ungurescŭ.

Deputatulŭ sasŭ *Schwicker*, alesŭ în Sighişóra ca deputatŭ dietalŭ guvernamentalŭ, a făcutŭ la 30 Septemvre o dare de sémă înaintea alegĕtorilorŭ despre *activitatea* în sesiunea dietală trecută. Etă în ce constă acéstă activitate:

„A căutatŭ sĕ viă în atingere cu cercurile guvernamentale, în care a găgăsitŭ cea mai binevoitóre prevenire, ba încrederea Sasilorŭ sighişorenî în bunăvoinţa guvernului a făcutŭ bună impresiune la loculŭ conducĕtorŭ, aşa că cu siguranţă se póte aştepta în viitorŭ sĕ se ia în considerare dreptele gravamine. Vorbitorulŭ protestéză contra pesimismului, care nu aştéptă dela viitorŭ nicî o îmbunĕtăţire. Elŭ găsesce, că vina principală a rĕului e împovărarea bugetului pentru scopurî militare, din care causă nu s'au putută face reformele necesare; laudă activitatea miniştrilorŭ ungurî, şi mai alesŭ pe Trefort, căruia, ḑice Schwicker, patria îi datoresce recunoscinţă durabilă, deşi din punctŭ de vedere alŭ confesiunilorŭ i se póte face óre-care imputare. Pacea între Sasî şi Ungurî, ḑice elŭ, e posibilă décă Sasii dovedescŭ încredere şi prevenire faţă cu guvernulŭ. Primulŭ pasŭ spre împăcare l'a făcutŭ Meltzl, altŭ deputatŭ sasŭ, care e cu distincţiune tractatŭ în cercurile de susŭ. Şi décă Tisza n'a declaratŭ espresŭ, că Sasii trebue sĕ-şî păstreze însuşirile lorŭ particulare şi sĕ se desvolte mai departe, totuşî modulŭ cum e tratatŭ Meltzl e o dovadă, că Sasii suntŭ apreţiaţî după valórea lorŭ, căcî Sasii şi Maghiarii suntŭ dela natură şi de istoriă chemaţî sĕ formeze în Ardealŭ o falangă. In fine vorbitorulŭ ḑice, că în principiu n'are nimicŭ de obiectatŭ contra rĕscumpĕrării regalielorŭ, numai câtŭ echivalentulŭ ce guvernulŭ îlŭ ofere proprietarilorŭ sĕ corĕspundă posesiunei factice.“

Cum vedemŭ, a vorbitŭ mai multŭ ca deputatŭ ungurŭ decâtŭ ca deputatŭ sasŭ. Şi dovadă, că alegĕtorii sasî au fostŭ fórte nemulţămiţî cu acéstă activitate a deputatului lorŭ, e rĕspunsulŭ ce i l'a datŭ decanulŭ (protopopulŭ) sasŭ Friedrich *Ernst*, care ţine la programulŭ naţionalŭ săsescŭ. Intre altele ḑise:

„Consimtŭ cu d-lŭ deputatŭ când ḑice, că poporulŭ săsescŭ n'are causă sĕ despereze de viitorulŭ sĕu. Potŭ asigura, că noi n'amŭ desperatŭ niciodată de esistenţa poporului nostru şi nicî aḑî nu vomŭ despera, deşi viéţa ni se face fórte grea. Vomŭ suporta şi vomŭ trece şi peste aceste greutăţî, căcî avemŭ încredere în puterea nóstră de a ne susţiné. Consimtŭ şi cu aceea, că avemŭ interese comune cu Ungurii. Cu atâtŭ mai bine décă şi guvernulŭ recunósce acésta, cum ḑice d-lŭ deputatŭ. Dér cum sĕ ne esplicămŭ, că are bunăvoinţă, când stămŭ în luptă pentru esistenţa poporului nostru? Lupta esistă, nu se póte nega. Décă esistenţa şi desvoltarea poporului nostru n'ar fi atacate şi ameninţate, n'am avé causă d'a ne lupta, căcî noi nu luptămŭ pentru plăcerea de a lupta, ci pentru că nu suntemŭ lăsaţî în pace. Cum sĕ ne esplicămŭ bunăvoinţa guvernului, când în cursulŭ anului ântêiu alŭ actualei periode dietale a trebuitŭ sĕ suferimŭ, nu promovarea, ci ângustarea bunelorŭ nóstre drepturî? Décă bunăvoinţa guvernului s'ar fi doveditŭ înlăturândŭ restricţiunile de până acum ale condiţiunilorŭ nóstre de esistenţă, atuncî ar trebui fără reservă sĕ aprobămŭ, că s'a făcutŭ pasulŭ ce în anulŭ trecutŭ nu l'am putută încuviinţa. Dér la nedreptăţile de mai nainte s'au adausŭ altele noue.

„Puterea de producţiune a poporului nu s'a cruţatŭ, dovadă consemnarea dărilorŭ din urmă.

„Autorităţilorŭ nóstre bisericescî şi scolare şi oficiilorŭ comunale li s'a detrasŭ scutirea de porto pentru espedările lorŭ oficiale cu adresă germană şi numai avêndŭ adresă maghiară orî şi maghiară se primescŭ.

„Documente, care forméză unŭ obiectŭ de o inscriere în cărţile funduare nu se mai potŭ presenta de părţile interesate în limba lorŭ maternă, ci numai în limba maghiară.

„Cassele statului plătescŭ banî numai presentându-li-se chitanţe în limba maghiară.

„Fişpanulŭ acestui comitatŭ, organulŭ guvernului, a impusŭ magistrului oraşului Sighişóra, ca în corespondenţa cu comitatulŭ sĕ se servéscă de limba maghiară.

„Unei autorităţî de-ale bisericei nóstre, care, după dreptulŭ ce-lŭ dă şi legea scólelorŭ medii, a voitŭ sĕ numéscă unŭ profesorŭ de religiune ca sĕ o propună şcolarilorŭ sasî dela o scólă medie a statului în limba lorŭ maternă, i-s'a denegatŭ acestŭ dreptŭ.

„Acestea suntŭ fapte, care stau în contra-ḑicere cu legea de naţionalitate şi cu alte legî ale statului şi care nu dovedescŭ bunăvoinţa din partea guvernului ci din contră, că acesta şi organele lui nu se dau îndĕrĕtŭ de a ataca şi a restrînge ca şi mai nainte autonomia nóstră bisericéscă, şcolară şi comunală, tăindŭ adâncŭ în viéţa poporului nostru.

„Ne póte linisci acum d-lŭ deputat, că în curêndŭ vomŭ avé pace înlăturându-se dreptele nóstre gravamine? I-amŭ fi recunoscĕtorî pentru o astfelŭ de temeinică liniscire.“ Vorbirea a fostŭ primită cu aplause.

Dr. Iosef *Bacon*, luândŭ cuvêntulŭ, ḑice că e gata a vota mulţămire d-lui deputatŭ pentru buna sa intenţiune, dér nu şi pentru calea pe care caută sĕ ajungă la ţintă, nicî pentru resultatulŭ ostenelelorŭ sale, care e nulŭ. Simpatica primire a d-lui deputatŭ în partida guvernamentală şi rĕspunsulŭ prevenitorŭ cum ḑice, alŭ ministrului preşedinte la cunoscuta vorbire a lui Meltzl (în sesiunea trecută a dietei) sunt vorbe góle. Antevorbitorulŭ a arĕtatŭ cu destule esemple cum se manifestă bună-voinţa guvernului în fapte. Vorbe góle suntŭ şi cele privitóre la ameliorarea finanţelorŭ. Pentru edificiulŭ parlamentului se votéză 15 milióne, ér nouĕ ni se ştergŭ 15,000 fl. din dotaţiune. Nimicŭ din ce a promisŭ guvernulŭ n'a îndeplinitŭ. De aceea oratorulŭ propune primirea următórei resoluţiunî:

„Recunoscêndŭ marea mĕsură de abnegaţiune care face sĕ aparţină, în împrejurările de aḑî, ca Germanŭ, partidei guvernamentale, adunarea de [aḑî a alegĕtorilorŭ esprimă d-lui deputatŭ mulţămită pentru acéstă abnegaţiune dovedită în totŭ casulŭ numai în presupusulŭ nostru interesŭ. Dér în acelaşŭ timpŭ adunarea cu privire la aceea, că nicî intrarea deputatului nostru în partida guvernamentală, nicî cunoscuta vorbire a deputatului Meltzl, neautorisată de partida poporală săséscă, dér nicî desaprobată, n'au făcutŭ pe guvernŭ sĕ dea o dréptă apreţiare gravaminelorŭ nóstre, declară a privi orî ce ulterióră încercare în acéstă direcţiune ca fără perspectivă. Orî-ce ulterióră rĕmânere a deputaţilorŭ noştri în partida guvernamentală o primimŭ numai ca potrivitŭ d'a perde (noi Sasii) singurele două bunurî naţionale ce ne-au mai rĕmasŭ, anume unitatea ideală cu conaţionalii noştri şi stima ce prin apĕrarea curagiósă şi hotărîtă a intereselorŭ nóstre naţionale ne-am câştigat'o pretutindenea, chiar şi la contrarii naţiunei nóstre. De-aceea provocămŭ pe d-lŭ deputatŭ ca, fără a mai aştepta o nouă jignire a intereselorŭ nóstre din partea guvernului, sĕ ésă imediatŭ din partida aşa numită liberală şi în tóte cestiunile sĕ se alăture la deputaţii partidei poporale săsescî.“

După cetirea acestei resoluţiunî, Dr. Richard *Schuler* luă cuvêntulŭ ḑicêndŭ:

„Pentru reaua administrare, ce s'a încuibatŭ în comitatulŭ nostru, trebue sĕ fiă făcutŭ responsabilŭ guvernulŭ. Unde arbitriulŭ unei persóne stă mai pe susŭ de lege, acolo nu póte fi vorba de bunăvoinţa guvernului, cum ḑice d-lŭ deputatŭ. Guvernulŭ şi pressa şovinistă continuă, ca şi până acum, a amărî viéţa naţionalităţilorŭ. Cetăţênulŭ cu adevĕratŭ patriotŭ numai cu îngrijire póte privi în viitorŭ. Dările crescŭ apĕsându-ne totŭ mai greu. Manevra financiară a guvernului a trebuitŭ d-lŭ deputat sĕ o găséscă bună şi, mulţămită posiţiunei sale în partida guvernamentală, va trebui sĕ aprobe tóte manifestaţiunile guvernului atâtŭ de puţinŭ binevoitóre pentru noi. Ne-amŭ săturatŭ şi noi de atâtea frecărî, care consumă puterile nóstre de viéţă materiale şi ideale. In împrejurările de aḑî, posiţiunea deputatului nostru în partida guvernamentală, care ne separă de ceilalţî conaţionalî, e nenaturală. Susţinŭ propunerea lui Barcon şi rogŭ sĕ nu se voteze încredere deputatului, câtă vreme rĕmâne membru alŭ partidei guvernului“.

Advocatŭ Carolŭ Roth, guvernamentalŭ, apĕră pe deputatŭ, dér publiculŭ se agită. Deputatulŭ Schwicker îşî sus-

---

vre-o câteva galiţe şi la o lipsă unŭ strai ca vara sĕ se culce afară, săpase în malulŭ Cóstei. Atâtŭ era de încăpĕtóre, încâtŭ nu s'arŭ fi putută certa în curte cu nevastă-sa. Se certau ei desŭ, nu'i vorbă, dér totdéuna unulŭ din ei era în curte, ér' celălaltŭ în casă, de nu cumva pórta era închisă, căcî atuncî trebuia unulŭ din ei, de obiceiu Niţă, sĕ stea în uliţă ca Păuna nevastă-sa sĕ nu se dea de golŭ când în cérta ei ar fi strigatŭ că ea s'a mĕritatŭ cu case, cu moşie părintéscă.

Niţă avea casă grea. Avea trei fete marî, dintre carî Linca era în Bucurescî, avea o fată mĕritată şi unŭ băiĕtŭ mai mititelŭ.

Niţă, cum sosi, intră în casă, se aşeḑă pe ladă, o ladă veche, ce o moştenise dela tată-sĕu, care deşi a fostŭ odată vopsită, se luase vopseaua de pe ea şi rĕmase albă ca unŭ moşnégŭ. Pe acéstă ladă şedea elŭ mulţămitŭ, şi nevastă-sa nu-i putea ḑice că n'ar sta pe averea lui, căcî într'adevĕrŭ Niţă adusese acéstă ladă încă dela mórtea tatălui sĕu. — Atâta avere avea şi elŭ.

Cum se aşeḑase pe ladă, se uita prin prejurŭ şi totŭ ce vedea i-se părea schimbatŭ. Mesciόra i-se părea mai mare, blidele mai curate, laviţele mai spălate, pĕreţii mai lucii, botele mai albe, tóte lucrurile i-se păreaŭ mai altfel ca de obiceiu. Nu-i vorbă, era obositŭ alŭ focului, şi oboséla pricinuia lucrulŭ acesta.

Totŭ uitându-se împrejurŭ, începŭ sĕ moţăe şi încetulŭ cu încetulŭ adormi dusŭ şi sforăia fericitŭ ca şi cum ar fi unŭ bogătanŭ într'unŭ móle patŭ de mătase.

Liniştea lui se strică, căcî Păuna nevastă-sa intră în căsciόră şi trânti uşa după obiceiulŭ sĕu, ceea ce însemna în limba lorŭ, arată-mî banii, ce i-ai câştigatŭ astăḑî.

Niţă somnorosŭ băgă mâna în şerparŭ, scotoci prin elŭ în lungŭ şi în latŭ, dér nu găsi nimicŭ. Acéstă întêmplare îlŭ făcù sĕ-şî uite de obosélă, îlŭ făcù sĕ-şî uite de somnŭ, se ridică oblu în picióre, descinse de şerparŭ, şi'lŭ scutură pe mesciόră. Unŭ nĕcasŭ îlŭ cuprinse când vĕḑù că nu cade nimicŭ. Îşî cunoscea nevasta, scia elŭ bine, că décă nu va găsi cele trei bĕncuţe, ce le luase dela băeţii de şcólă, va fi vai şi amarŭ de elŭ. Băgândŭ elŭ de samă, că nu'sŭ banii nicăirî, îşî ridică ochii la nevastă-sa şi începù sĕ vorbéscă cu neîncredere.

Am luatŭ trei băncuţe, astăḑî a fostŭ o ḑi bună.

„Unde'sŭ băncuţele?“ grăi Păuna uitându-se cu luare aminte la şerparŭ.

Niţă Dragă se zăpăci când audi gura neveste-si şi nicî nu-i mirare, căcî Păuna era stăpână în casă.

Într'aceea veni şi copilaşulŭ celŭ micŭ, care umbla tótă draga de ḑiliţă forfota pe la vecinî, şi cum intră în curte încă de pe trepte cerù de mâncare.

„Tacî la dracu!“ strigă Păuna şi de cătrănită ce era, era mai sĕ-şî înhaţe bărbatu.

„Ce'i pe masă de mâncare?“, întrebă băiatulŭ celŭ mai micŭ, alergă la masă, puse mâna în loculŭ, unde scuturase şerparulŭ, şi găsi cele trei băncuţe câştigate de tatălŭ sĕu.

Păuna, mama lui, iute luă banii şi'i puse degrabă în buzunarŭ.

Niţă băgă de samă, că s'au găsitŭ banii şi rîse plinŭ de mulţămire. Ca sĕ-şî arate şi faţă de fiulŭ sĕu mulţămirea, îlŭ giugiuli puţinŭ pe frunte şi vrêndŭ sĕ-i ḑică o vorbă bună, se uită la elŭ, îi apăsă umerii, îi dete una peste spate şi grăi: „alal sĕ-i fie, sciu că are sĕ se facă voinicŭ, stă de acuma sĕ ridice o găléţă“. Astfelŭ vorbi Dragă şi se uită la nevastă-sa în semnŭ că adecă băiatulŭ lorŭ are sĕ fie destulŭ de procopsitŭ.

Niţă nu prea era vorbăreţŭ, ci din firea lui şi de nĕcasurile ce'i apăsaseră céfa, era tăcutŭ. Nicî nu i-ar fi statŭ bine sĕ fie limbutŭ, căcî atuncî nu s'ar fi potrivitŭ cu Păuna, cu nevastă-sa, care era gureşe, nu glumă.

Pe când steteau astfelŭ ocupându-se de băiatulŭ celŭ mai micŭ şi pe când Păuna puse pe masă de mâncare, intrară în căsciόră fetele, carî se întorceau dela lânărie, unde lucrau cu ḑiua pe câte patru duce una.

„Du-te de te culcă Niţă“, ḑise Păuna, ér' Dragă eşi din casă, îşî luă unŭ ararŭ în care tusese mai înainte lână, merse lângă stoborŭ, îşî luă în capŭ căciula de iarnă, şi nicî una nicî dóuĕ, fără sĕ-şî bată capulŭ cu frumseţea sĕrii şi cu frumosulŭ cerŭ presăratŭ cu stele, adurmi şi începŭ sĕ horcăe.

Păuna mai stătù puţinŭ de vorbă cu fetele, le mai spuse ce s'a întêmplatŭ prin vecinî, le povesti câte ceva dela postovăria unde lucra ea şi mai pe urmă copleşite de somnŭ se aruncară şi ele pe unŭ straiu în tindă. (Va urma.)

ține punctulŭ sĕu de vedere maghiaronŭ, dice că nu recunósce o partidă poporală săsescă.

Guvernamentalii esŭ désupra și I. B. Misselbacher propune sĕ fiă condusŭ cu onóre deputatulŭ până acasă, ceea ce se și întêmplă.

Strașnicŭ șĭ-a înfiptŭ guvernul ghiarele în Sighișorenĭ!

SCIRILE ĐILEI.

In adunarea de pe Septemvre a comitetului administrativŭ din comitatulŭ *Bistrița-Năsĕudŭ*, inspectorulŭ r. de școle Iuliu Havas a raportatŭ, că comunele Ilva-mare, Ilva-mică și Măgura n'au voitŭ sĕ constitue senate școlare comunale pentru conducerea școlelorŭ lorŭ și de aceea inspectoratulŭ a denumitŭ câte-unŭ curatorŭ în fiă-care comună. Numitele comune, vĕdêndŭ acésta, șĭ-au venitŭ acum în fire — după cum se esprimă raportorulŭ lui „Kolozsvár" — și vréu ca ele însele sĕ esercite inspecțiunea asupra școlelorŭ lorŭ. Mai raportă inspectorulŭ, că pentru ocuparea posturilorŭ de învĕțătorĭ în Neposŭ și Rebra mare au concuratŭ peste 50 de învĕțătorĭ.

Ore așa sĕ fiă cu comunele Ilva-mare, Ilva-mică și Măgura?

* * *

Ðiarele unguresci scriu, că finanții unguresci dela graniță au prinsŭ dilele acestea o societate *de contrabandiștĭ* din România. Anume 5 locuitorĭ românĭ, vrêndŭ sĕ trécă dincóce 170 klgr. de piele brută, au fostŭ prinșĭ în drumulŭ lorŭ pe la Șanțulŭ vechiu de 2 finanțĭ. Patru dintre contra-bandiștĭ au fugitŭ, ér unulŭ a fostŭ deținutŭ. Ðiarele unguresci spunŭ, că acesta ar fi în anulŭ acesta alŭ 34-lea casŭ de contrabandiștĭ prinșĭ.

* * *

In stațiunea telegrafică *Budatelecŭ* a căii ferate vicinale Murĕșŭ-Ludoșŭ-Bistrița s'a sistatŭ predarea de telegrame de-ale statului și private.

* * *

La 19 Octomvre n. s'a înauguratŭ sĕrbătoresce noulŭ edificiu alŭ scólei reale din *Deva*, după cum spunŭ foile unguresci, în presența întregei inteligențe a comitatului Hunedóra. După serbare a fostŭ banchetŭ cu 120 tacâmurĭ. Au toastatŭ între alțiĭ Coloman Barcsay pentru întărirea spiritului *naționalŭ*.

Care, celŭ maghiarŭ?

* * *

„Cooperatorulŭ Brăileanŭ" face cunoscutŭ, că Exposițiunea Cooperatorilorŭ din România în anulŭ 1890 se va ține la Brăila. Numitulŭ diarŭ rógă dér pe toțĭ Cooperatorii din țéră sĕ se pregătéscă pentru acéstă exposițiune, despre care dice, că va fi una din cele mai frumóse și mai bogate. Comitetulŭ exposițiunei este deja întocmitŭ în Brăila prin inițiativa d-lui *D. C. Butculescu*. Informațiunĭ dă d-lŭ inginerŭ *C. S. Budeanu*, președinte alŭ cooperativei din Brăila și directorŭ alŭ diarului „Cooperatorulŭ Brăileanŭ."

* * *

In *Sĕclŭ* au arsŭ la 8 Octomvre n., pe când locuitorii se aflau la câmpŭ, o șură, douĕ grajdurĭ și o șiră de paiă.

* * *

Cetimŭ în „România": Joi 29 Septemvre, la 5 óre d. *D. Popovicĭ*, baritonistŭ, a fostŭ învitatŭ la castelulŭ Peleșului. Tótă curtea era față, fratele M. S. Reginei, prințulŭ de Wied, bardulŭ nostru Alexandri, și o mulțime de învitațĭ. După ceaiu toțĭ au trecutŭ în sala de musică. M. S. Regina a acompaniatŭ pe orgă cu măestriă de mare artistŭ. Pianulŭ a fostŭ susținutŭ de d-șóra Theodory cu talentu-i destulŭ de cunoscutŭ. S'a cântatŭ din diferițĭ autorĭ clasicĭ și modernĭ: Schumann, Medelssohn, Löwe, Faure etc. etc. Cu astă ocasiă anunțămŭ, că d. Popovicĭ, înainte de a se reîntórce în străinătate (Königsberg), unde este angajatŭ pentru érna viitóre, va da în Bucurescĭ unŭ singurŭ concertŭ sub augustulŭ patronagiu alŭ M. S. Reginei.

* * *

Principele Enricŭ de Prusia va sosi în curêndŭ în *Bucurescĭ*, fiindŭ însărcinatŭ a întórce visita ce Regele și Regina României au făcut'o împĕratului germanŭ Vilhelm.

* * *

D-lŭ *Alexandru Ciurcu*, precum comunică o telegramă din Parisŭ, a făcutŭ cu succesŭ la ierbăria dela Sevran esperiență cu noulŭ sĕu propulsorŭ în presența ministrului francesŭ de rĕsboiu d-lŭ de Freycinet și a unei comisiunĭ.

* * *

Ðiarulŭ „Politische Nachrichten" e informatŭ din Berlinŭ, că cifrele puse de odinióră la disposiția împĕratului Fredericŭ pentru *corespondența sa secretă* cu autoritățile superióre ale imperiului, cifre, care în timpulŭ morții împĕratului se găséu încă în camera mortuară, au disărutŭ. Fără îndoiélă că s'au furatŭ.

* * *

Din Bruxela, Luxenburg, Paris, München, Silesia și Galiția vinŭ scirĭ, că pe acolo *a ninsŭ* forte tare.

Mĕsurile guvernului românŭ contra streinilorŭ.

Amŭ comunicatŭ o scire din Sofia, cum că guvernulŭ românŭ ar fi dispusŭ, ca streinii carĭ debarcă în porturile române sĕ aibă pe documentele lorŭ de drumŭ visa unui consulatŭ românŭ. Étă ce comunică acum în acéstă privință „Agenția Havas" din Bucurescĭ:

Informațiunile primite dela ministeriulŭ afacerilorŭ streine ne permitŭ de a declara inesactă scirea din Sofia, care spune că guvernulŭ românŭ interdice intrarea în România a individilorŭ carĭ n'ar avea pașapórte visate de consulatele regale din streinătate. Étă mĕsurile de ordine carĭ s'au luatŭ în adevĕr:

Guvernulŭ regalŭ a fostŭ informatŭ, că vapórele, carĭ sosescŭ în porturile române, debarcă asemenea persóne carĭ n'au acte de legitimațiă séu de călĕtoriă. Pentru a preveni inconvenientele carĭ resultă de aicĭ, s'a ordonatŭ ca căpitanii séu patronii vaselorŭ sĕ nu îmbarce în streinătate pentru România persóne, carĭ n'au acte liberate într'unŭ mod regulatŭ de către autoritățile țĕrei streine respective. Ordinile guvernului regalŭ nu facŭ mențiune de visa consulilorŭ românĭ, ér instrucțiunile sale se referŭ mai în specialŭ la îmbarcarea pentru porturile regatului a persónelorŭ carĭ sosescŭ din țĕrile străine situate pe rîpa dreaptă a Dunărei.

După cum se telegrafiază acum din Sofia, guvernulŭ bulgarŭ a primitŭ informațiunĭ oficiale, carĭ dicŭ că România cere pașapórte regulate, dér nu visa consulatelorŭ sale. Neînțelegerea semnalată provine de acolo, că direcțiunea vapórelorŭ pe Dunăre interpretase rĕu primele instrucțiunĭ.

Intêmplărĭ diferite.

Lovițĭ de trăsnetŭ. Se vestesce din mai multe părțĭ, că în diua de 9 Octomvre n. c. locuitorii au fostŭ surprinșĭ de o furtună vehementă. Din Seghedinŭ se scrie, că acolo 3 ómenĭ au fostŭ omorîțĭ de acésta tempestate, ér în apropierea comunei Tompa-Sighet a fostŭ trăsnită coliba unui pescarŭ, în care se aflau 5 ómenĭ, dintre care 3 au fostŭ omorîțĭ, ér 2 au amuțitŭ.

ULTIME SCIRĬ.

Parisŭ, 13 Octomvre. Cartea doctorului Mackenzie acusă pe doctorii germanĭ de incapacitate. Elŭ declară că doctorul Braman dete o lovitură mortală lui Frederic alŭ III, la 12 Aprilie, punêndŭ o canulă prea mare care provocă o supurațiune, și scurtă astfelŭ viéța bolnavului cu dece lunĭ celŭ puținŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

Pesta, 15 Octomvre. Ministrulŭ-președinte Tisza va presenta în ședința de adĭ a camerei deputaților proiectulŭ de lege asupra rĕscumpărării regalielorŭ de către statŭ, precum și proiectulŭ asupra despăgubirii ce are sĕ se dee în urma introducerii legii.

Viena, 15 Octomvre. Kalnoky a fostŭ primitŭ în audiență de către Regele Serbiei. Se póte constata, că politica Regelui față cu Austro-Ungaria a rĕmasŭ neschimbată.

Bucurescĭ, 15 Octomvre. Alegĕtorii liberalĭ au ținutŭ sub presidiulŭ lui Dumitru Brătianu unŭ mare meetingŭ. Mai mulțĭ conducĕtorĭ și partidei au ținutŭ vorbirĭ în favórea unirii tuturorŭ grupurilorŭ liberale.

Sibiiu, 15 Octomvre. Deputații sașĭ Kästner și Meltzl 'șĭ-au făcutŭ erĭ înaintea alegĕtorilorŭ dările lorŭ de sémă. Celŭ din urmă a ținutŭ o vorbire importantă în sensulŭ partidei poporale, plângêndu-se la urmă, că până acum guvernulŭ n'a arătatŭ nicĭ o prevenire mai mare față cu Sasii, din care causă Sasii trebue sĕ stăruiască ca și mai nainte în atitudinea lorŭ oposițională. Dările de sémă au aflatŭ aprobare din tóte părțile, și la propunerea lui Karl Wolf, care fără a'lŭ numi pe nume a criticatŭ aspru atitudinea lui Adolf Zay, adunarea a votatŭ cu strigărĭ furtunóse mulțămită și încredere ambilorŭ deputațĭ. Zay, care era de față în adunare, în fața disposițiunei ce domnea, găsì consultu sĕ nu vorbéscă. Cu unŭ întreitŭ și însuflețitŭ „hoch!" pentru Rege și patriă, adunarea se termină.

NECROLOGŬ.

Cristina Lemény ca soțiă, *Cristina, Alexandru, Valeriu, Valeria, Vasilie* ca fii și fiice, *Paulŭ Dragoșŭ* pretore ca frate, *Teresia Dragoșŭ*, ca soră, cu soțulŭ sĕu *Ioanŭ Hossu*, ca cumnatŭ și cu fii sĕi *Iuliu, Emilŭ, Nicolae, Alexiu*, ca nepoțĭ; precum și unŭ numĕrŭ mare de consângenĭ cu inima plină de întristare facŭ cunoscutŭ cumcă iubitulŭ lorŭ soțŭ, părinte, frate, cumnatŭ, unchiu și consângeanŭ **Vasilie Dragoșŭ de Coltirea**, jude reg. în pensiune și posessorŭ, în 8 Octomvre a. c. séra la 11 și ½ óre în etate de 64 anĭ, în alŭ 33 anŭ alŭ vieței conjugale, a rĕposatŭ.

Rĕmășițele trupescĭ a defunctului se vorŭ înmormênta în 11 Octomvre la 1 oră d. a. în cimitirulŭ gr. cat. din Buteasa; liturgia funebrală pentru odichna sufletului alŭ rĕposatului se va celebra în 12 Oct. diminéța la 9 óre în biserica gr. cat. din Buteasa.

Buteasa, în 9 Oct. 1888.

Fiă-i țĕrîna ușóră și memoria binecuvêntată.

DIVERSE.

Efectele temperamentului asupra césornicelorŭ de busunarŭ. Observațiunĭ forte curióse s'au făcutŭ de către orologerĭ în privința acésta. O damă venea forte adeseorĭ la unŭ orologierŭ cu césorniculŭ ei de buzunarŭ pentru ca sĕ-lŭ îndrepteze, séu pentru că césorniculŭ înainta, séu rĕmânea înapoi. Pe câtŭ timpŭ ceasorniculŭ era acățatŭ în magasinulŭ césornicarului mergea de totŭ regulatŭ, îndată însĕ ce începea dama sĕ-lŭ pórte nu mai era în regulă. Orologerulŭ după ce a studiatŭ asupra acestei cause a găsitŭ, că adese-orĭ neregularitățile la césornice provinŭ din causa temperamentului purtătorilorŭ și a doveditŭ, că dama, care aducea césorniculŭ, era de unŭ temperamentŭ forte nervosŭ. Césorniculŭ se mișca, după influința temperamentului ei; când era nervósă și iute, césorniculŭ înainta, îndată ce era obosită și slăbită și césorniculŭ întârdia. Asemenea se găsescŭ unele corpurĭ omenescĭ care suntŭ electrice. Unŭ orologerŭ tênerŭ a trebuitŭ sĕ-șĭ lase meseria, din causă că corpulŭ lui conținea atâta electricitate, încâtŭ magnetisa arcurile dela césornice.

(„Meseriașulŭ Românŭ")

Până la ce vêrstă potŭ trăi unele animale? Boulŭ până la 30 anĭ, calulŭ și măgarulŭ 35 anĭ, capra și óia 15 anĭ, porculŭ 20 anĭ, epurele de casă 10 anĭ, cânele 25 anĭ, pisica 15 anĭ, găina și curcanulŭ 12 anĭ, gâsca 30 anĭ, vrabia 25 ér corbulŭ mai multŭ ca tóte paserile.

Ce părțĭ ale fructului nu trebuescŭ mâncate. Ómenii, mai alesŭ cu stomaculŭ slabŭ, se potŭ îmbolnăvi lesne, séu celŭ puținŭ a produce marĭ turburărĭ în intestine, décă înghitŭ coja piersicelorŭ și merelorŭ și sêmburii de cireșe, vișine, portocale și zarzăre, de órece tóte acesta suntŭ materii insolubile, mai totŭ astfelŭ e și cu cója strugurilorŭ. Ómenii cu stomaculŭ slabŭ nu trebue sĕ mănânce prune.

Crescerea bureților. Unŭ învĕțatŭ austriacŭ dela Universitatea din Gratz a făcutŭ curióse experiențe asupra culturei bureților. Ii ia vii, îi taiă în bucățĭ și îi sémĕnă, după unŭ procedeu alŭ lui, în locurĭ alese cu îngrijire. In trei anĭ, o bucățică devine unŭ burete minunatŭ, alŭ cărui prețŭ este forte micŭ. Astfelŭ, în trei anĭ, cultura a 4000 de burețĭ, dimpreună cu dobênda capitalului pusŭ în afacere, a costatŭ 225 de francĭ. Se scie că se caută a se întinde rolulŭ buretelui în societatea modernă, sĕ se facă din ei filtrurĭ pentru lichide, sĕ se garniséscă mobile, sĕ se facă somiere etc.

Cursulŭ pieței Brașovŭ
din 13 Octomvre st. n. 1888.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.38	Vênd.	9.40
Argintŭ românescŭ .	„	9.30	„	9.34
Napoleon-d'orĭ . . .	„	9.62	„	9.64
Lire turcescĭ . . .	„	10.92	„	10.95
Imperialĭ	„	9.92	„	9.95
Galbinĭ	„	5.70	„	5·72
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	127.—	„	128.—
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena
din 13 Octomvre st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	99.95
Renta de hârtia 5%	90.60
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	147.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	98.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	113.—
Bonurĭ rurale ungare	104.50
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.50
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ . . .	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale transilvane	104.35
Bonurĭ croato-slavone	104.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	99.75
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	130.75
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	122.90
Renta de hârtiă austriacă	81.45
Renta de argintŭ austriacă	82.25
Renta de aurŭ austriacă	110.—
Losurĭ din 1860	140.20
Acțiunile băncei austro-ungare . . .	876.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungar. .	331.25
Acțiunile băncei de creditŭ austr. .	380.—
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.77
Napoleon-d'orĭ	9.61
Mărcĭ 100 împ. germane	59.35
Londra 10 Livres sterlinge	121.55

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

Nru. 10,002—1888. 29 M. 3—3

PUBLICAȚIUNE.

Se aduce prin acésta la cunoscința publică, cumcă se vorŭ da în arendă josŭ însemnatele arăturĭ, parțelele de pășunatŭ, pășiunile de munte în fostulŭ Dominiu, aparținĕtóre comunei Brașovŭ, asemenea pămênturile aflătóre pe teritoriulŭ orășenescŭ, pe cale de licitațiune verbală și înscrisŭ pe lângă ulterióra aprobare din partea representanței comunale, conformŭ condițiunilorŭ aflătóre la oficiulŭ economicŭ orășenescŭ în órele de cancelariă, în Brașovŭ, pe timpulŭ de 6 anĭ, adecă dela luna Septemvrie 1888 până în luna Octomvrie 31 1894 oferenților.

Licitațiunea și ofertarea se ține *Joi în 18 Octomvrie a. c. la 8 óre antemeridiane în sala de ședințe în casa sfatului.*

Fiăcare licitantŭ are a depune, înainte de a i se da voiă la oferirea verbală, unŭ vadiu de 10% din prețulŭ de strigare, în mânile comisiunii de licitare. Ofertele scrise, care se vorŭ deschide după licitațiunea verbală, au sĕ se predea închise, provĕdute cu denumirea acelui obiectŭ pentru care se oferéză, celŭ mai târdiu până în *17 Octomvrie a. c. la órele 6 postmeridiane,* dirigentului oficiului economicŭ E. Hintz.

In ofertele, provĕdute cu 50 cr. timbru, este neapĕratŭ de lipsă sĕ fiă conținută întocmai acea denumire a obiectului pe care se oferéză, asemenea sĕ conțină și prețulŭ oferitŭ pe arêndă anuală, esprimatŭ în cifre câtŭ și în litere, totdeodată și declararea, că oferentulŭ cunósce condițiunile de arêndare și licitațiune în totŭ cuprinsulŭ lorŭ și se supune acelora. Asemenea are ofertulŭ sĕ conțină acludatŭ unŭ vadiu de 10% din suma oferită de arêndă.

Arendatorulŭ este obligatŭ sĕ depună o cauțiune egală cu prețulŭ de arêndă pe unŭ anŭ, și décă arênda anuală trece peste 50 fl. este obligatŭ pentru facerea contractului de arêndare în forma unui documentŭ notarialŭ.

Obiectele de arêndatŭ suntŭ următórele, adecă:

I.

Pămênturĭ pe teritoriulŭ orășenescŭ.

1. Livadea logofĕtului	prețulŭ de strigare fl.	20
2. Pămênturile de fer mare și micŭ . . .	„ „ „ „	30
3. Livadia în lipias	„ „ „ „	40
4. Livadia în Tratzko	„ „ „ „	8
5. Așa numitulŭ părechea preotéscă .	„ „ „ „	15
6. Staffĕnulŭ mare și micŭ	„ „ „ „	35
7. 2 petece de pămênt în Staffĕnŭ și lângă Fântânióră.	„ „ „ „	50
8. Livadea viteilorŭ în Timișulŭ de susŭ .	„ „ „ „	5
9. Pămêntŭ comunalŭ pe partea de josŭ a scólei de înnotare	„ „ „ „	25
10. Partelele I și II în Tabĕra mică. . . .	„ „ „ „	70
11. 16 parțele în Rogóza mică	„ „ „ „	100
12. Grădina lângă casarma „Lazareth".	„ „ „ „	10
13. Pășunea Postovar și colțu Crucului fără pășune de păd.	„ „ „ „	100
14. O livadiă pe Predél	„ „ „ „	30

II

Arăturĭ și livedĭ în fostulŭ Dominiu.

1. Arăturĭ și livedĭ în Apața	prețulŭ de strigare fl.	150
2. Arăturĭ și livedĭ în Zêrnescĭ	„ „ „ „	170
3. Arăturĭ și livedĭ în Vlădenĭ	„ „ „ „	140

III.

Pășiunĭ de munte Allodiale în Branŭ și Zĕrneștĭ.

1. Pășiunile de munte „Tamas" în Zêrneșcĭ afară de pășiunea de pădure .	prețulŭ de strigare fl.	60
2. Pășiunea de munte Clobucetŭ	„ „ „ „	200

Brașovŭ, 1888 Octomvrie 2.

Magistratulŭ orășenescŭ.

Sz. 302—1888. végr.

Arverési hirdetmény.

Alólirt birósági végrehajtó az 1881-ik évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a brassói kir. törvényszéknek 4118—1888 sz. a. kelt végrehajtást rendelő és a brassói kir. járásbiróságnak 6507—1888 kiküldetést tartalmazó végzése folytán az első erdélyi bank javára a brassói asztalos szövetkezet ellen 360 frt. tőke és járulékai erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás alkalmával biróilag felül foglalt és 650 frt. 40 krra becsült ingóságok u. m. butorzatok nyilvános árverés utján el fognak adatni.

Mely árverésnek a 7403—1888 sz. kiköldetést rendelő végzés folytán a helyszinén, vagyis a brassói asztalos társulat raktár helyiségén leendő eszközlésére 1888-ik évi *Október hó 16-ik* napjának délután 3 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintet ingóságok ezen árverésen, az 1881 évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alól is elfognak adatni, a netalán elsőbbségi igénylők pedig felhivatnak, miszerint jogaikat az emlitett t. cz. 111. és 112. §-a alapján árverezés megkezdéseig érvényesitség.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881 évi LX. t. cz. 108. §-a szerint fizetendő.

Kelt Brassóban 1888 év Október hó 2 án.

Borsos,
kir. birósági végrehajtó.

172

Brassóvármegye alispánjától.

9762—1888 sz. hoz.

Hirdetmény.

Brassó vármegye törvényhatósága közigazgatási és gyámhatósági hivatalainak 1889 évi költségvetési előirányzata az állandó választmánynak mai napon tartott ülésében hozott határozata folytán az 1886 évi XXI t. cz. 17 §-a értelmében közszemlére kitétetett és 15 napon át a hivatalos órákban az alispáni hivatal kiadójában mindenki által betekinthető.

Brassó, 1888 évi oktober hó 5-én.

kir. tanácsos alispán helyett
Tompa Sándor,
főjegyző.

171,2—1

Nru 11.387—1888.

PUBLICAȚIUNE.

Spre scopulŭ internărei a circa 60 de soldațĭ din armata locală reg. ung. de honvedĭ pentru durata venitórei iernĭ evantualminte pe o durată mai mare se caută de către subscrisulŭ magistratŭ o locuință acomodată acestui scopŭ spre luare în chiriă și anume celŭ puținŭ pentru durata din 1 Noemvrie a. c. până la Sf. Gheorghe alŭ următoriului anŭ, eventualminte pentru o durată și mai mare.

Referitórele obiecte de închiriatŭ pe lângă amintirea chiriei au sĕ se aducă până în 25 Octomvrie a. c. oficiului economicŭ orășenescŭ, ulița căldărarilorŭ Nru 518*b* etagiulŭ II, spre cunoscință.

Brașovŭ, 10 Octomvrie 1888.

Magistratulŭ orășenescŭ.

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei" à 5 cr. se potŭ cumpĕra în tutungeria I. Gross, în librăria Nicolae Ciurcu și Adolf Albrecht.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.